

Το ΟΧΙ του ιταλικού λαού

Του Davide Costa Curcuruto

Το δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του Συντάγματος έληξε και ο ιταλικός λαός γύρισε πίσω με 59,11%, τη συνταγματική μεταρρύθμιση, που γράφτηκε από την κυβέρνηση Renzi και την επιθυμούσαν στη πραγματικότητα όλες οι ισχυρές εθνικές και διεθνείς δυνάμεις: εξέφραζε δημόσια την επιθυμία της πρεσβείας του Ναι (των ΗΠΑ), της γερμανικής κυβέρνησης, του επικεφαλής της ΕΚΤ και του Συνδέσμου Ιταλών Βιομηχάνων.

Πρόκειται για ένα Όχι που παίρνει ακόμα πιο ισχυρή και σημαντική αξία λαμβάνοντας υπόψη τον βομβαρδισμό των μέσων ενημέρωσης και την πολιτική θύελλα που επικρατούσε τους τελευταίους μήνες στη χώρα μας: τηλεόραση, λεωφορεία, youtube, facebook, αφίσες, δεν υπήρχε τίποτα που να μην καλούσε να ψηφίσουμε Ναι.

Το Δημοκρατικό Κόμμα, το έμβλημα των χειρότερων μεταμορφώσεων της σοσιαλδημοκρατίας, σήμερα (στις 4 Δεκέμβρη), ψήφησε σε απόλυτη ευθυγράμμιση με το καπιταλιστικό σύστημα και, όπως είχε δηλώσει, η επιτυχία αυτής της μεταρρύθμισης ήταν άρρηκτα συνδεδεμένη με την τύχη της κυβέρνησής του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ως εκ τούτου δεν αποτελεί έκπληξη ούτε είναι αξιέπαινη η παραίτηση του πρωθυπουργού Matteo Renzi, η οποία ανακοινώθηκε λίγο μετά την δημοσιοποίηση των πρώτων αποτελεσμάτων.

Μια πρώτη ανάλυση ψήφου μας δίνει σαφή συμπεράσματα: πάνω από μια γενική ήττα του Ναι (ψήφισαν ναι, μόνο στην Εμίλια-Ρομάνια και τη Τοσκάνη με ποσοστά που δεν είναι ιδιαίτερα ισχυρά, σε περιοχές όπου το Δημοκρατικό Κόμμα (PD) κληρονόμησε το σύνολο των δικτύων, των συλλόγων και της εξουσίας που κατείχε παλιά το Κομμουνιστικό Κόμμα (PCI) και μετατράπηκαν σε ένα παθολογικό δίκτυο πατρωνίας, ενώ στην αυτόνομη επαρχία του Bolzano, η τοπική ηγεσία είχε διαπραγματευθεί την υποστήριξη του Ναι με αντάλλαγμα μεγαλύτερη αυτονομία σε περίπτωση νίκης*), είναι εμφανής και πάλι η έλλειψη ομοιογένειας μεταξύ της Βόρειας Ιταλίας όπου η ψήφος στο Όχι δεν έχει αγγίξει το 55% ενώ στη Νότια Ιταλία έχει υπερβεί κατά πολύ το 60% (με πρώτα σε ψήφο υπέρ του όχι με 71-72% τα νησιά).

Τα δεδομένα αυτά σε συνδυασμό με τις εκτιμήσεις που φτάνουν στο 81% υπέρ του Όχι στους νέους (18-34 ετών), δείχνουν ότι αυτή η άρνηση της συνταγματικής μεταρρύθμισης έχει λάβει ταξική διάσταση.

Είπαν όχι στην πραγματικότητα οι ομάδες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση και τις μεταρρυθμίσεις αυτής της κυβέρνησης: οι μαθητές των οποίων η εκπαίδευση έχει μετατραπεί σε μια εύκολη αγορά για τις μεγάλες εταιρείες, χάρη στις μεταρρυθμίσεις που αφορούν το «άριστο σχολείο» και οι νέοι εργαζόμενοι και άνεργοι της Νότιας Ιταλίας των οποίων η οικονομική κατάσταση έχει επιδεινωθεί κι άλλο από τις πρακτικές των Jobs Act. (σ.σ. Jobs Act: ελαστικές μορφές απασχόλησης που αποτέλεσαν κορωνίδα της πολιτικής του Renzi).

Προχωρώντας στην ανάγνωση των στοιχείων διαπιστώνει κανείς, πως το Όχι σάρωσε στα προάστια και στις φτωχότερες επαρχίες της χώρας εξαιρώντας όμως τις μεγάλες πόλεις. Η διαπίστωση αυτή ήταν πράγματι αναπάντεχη αφού ακόμα και στα Νότια της χώρας έχει

μετακινηθεί ένα πελατειακό δίκτυο υπό την αιγίδα της κυρίαρχης τάξης: Οι δήμαρχοι, οι εκκλησιαστικοί άρχοντες, οι δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι κινητοποιήθηκαν, υποσχόμενοι γη και ουρανό εάν νικήσει το Ναι, πράγμα που απέτυχε οικτρά.

Ούτε τα προσκυνήματα του ίδιου πρωθυπουργού στις φτωχές περιοχές της χώρας, στις οποίες υποσχέθηκε κεφάλαια και υποδομές κατάφεραν να πείσουν τον ιταλικό λαό. Το Όχι αυτό είχε αποφασισθεί, για όσους επιθυμούν την ιστορική εξάρτηση και την ίδια πρεμιέρα στο ίδιο έργο, με μια ισχυρή πολιτική σημασία που πήγε πέρα από το ίδιο το ερώτημα του δημοψηφίσματος: ήταν ένα Όχι στην αντιμεταρρύθμιση, ένα Όχι στις νεοφιλελεύθερες πολιτικές αυτής της κυβέρνησης και του ίδιου του Δημοκρατικού Κόμματος .

Ωστόσο δεν πιστεύουμε ότι ο αγώνας τελείωσε εδώ, αντίθετα μόλις άρχισε. Η ελληνική εμπειρία μας έχει διδάξει ότι η αστική τάξη δεν έχει κανένα ενδιασμό στο να χλευάσει τη λαϊκή βούληση και να μετατρέψει το "Όχι" σε "Ναι". Στην πραγματικότητα, δεν αποκλείεται η δημιουργία μιας κυβέρνησης τεχνοκρατών που θα προωθήσει την ατζέντα της κυβέρνησης- αυτής που μόλις έπεσε- τις επιταγές των Βρυξελλών και του μεγάλου χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου.

Ένα ζήτημα προς προβληματισμό αποτελεί το γεγονός ότι, στο μέτωπο του Όχι παρουσιάστηκαν πολλές ασαφείς και σε επικίνδυνες δυνάμεις: από τις φασιστικές Forza Nuova και Casaround, που περνάνε μέσα από τη λίσσα του Βορρά και τον επικεφαλής της Matteo Salvini, την κεντροδεξιά του Berlusconi που στο παρελθόν είχε προτείνει την ίδια συνταγματική μεταρρύθμιση, το κίνημα των Πέντε Αστέρων που καρκινοβατεί μεταξύ «υπερταξικότητας» και ασυνέπειας, τη μειοψηφία του Δημοκρατικού Κόμματος (DEM), η οποία δεν έχει κανένα ενδιασμό να ψηφίσει τις χειρότερες μεταρρυθμίσεις αυτής της κυβέρνησης, την ιταλική αριστερά που σε τοπικό επίπεδο εξακολουθεί να κυβερνά μαζί με το Δημοκρατικό κόμμα, μέχρι την Κομμουνιστική Επανάσταση που εξακολουθεί να υπερασπίζεται την αναμόρφωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα πεπραγμένα της ελληνικής κυβέρνησης και του Αλέξη Τσίπρα που πρόδωσε το Όχι του ελληνικού λαού.

Βάση αυτών των δεδομένων ορισμένες πολιτικές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένου του Κομμουνιστικού Κόμματος και του Μετώπου της Κομμουνιστικής Νεολαίας, που υποστήριξαν το Όχι, συνέχισαν την εκστρατεία τους από αυτόνομες θέσεις και μέσα από ξεχωριστές επιτροπές (Λαϊκές Επιτροπές για το Όχι στο Συνταγματικό Δημοψήφισμα).

Τώρα, λοιπόν, το έργο λαϊκών δυνάμεων είναι να οργανώσουν την κοινωνική δυσαρέσκεια και να τη διοχετεύσουν με τέτοιο τρόπο ώστε να προκύψουν από το δημοψήφισμα με σαφή και συνοπτικό τρόπο οι βάσεις που θα αποτρέψουν αυτό το αποτέλεσμα να γίνει γόνιμο έδαφος για τις δυνάμεις της αντίδρασης: ρήξη με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις υπαγορεύσεις και τέλος στην επισφάλεια τόσο στην εργασία όσο και στην εκπαίδευση, την υγεία και την κοινωνική ασφάλιση.

Όμως αυτές οι απλές απαιτήσεις δεν είναι δυνατόν να γίνουν πραγματικότητα στο πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος και μας οδηγούν να σκεφτούμε και να εργαστούμε για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού στην Ιταλία, όπως και στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο καθώς είναι η μόνη διέξοδος από τη βαρβαρότητα αυτού του οικονομικού συστήματος.

* Οι αυτόνομες επαρχίες του Trento και Bolzano στο Trentino-Alto Adige απολαμβάνουν ένα

ειδικό καθεστώς μαζί με άλλες τέσσερις περιοχές (Val d'Aosta, Friuli Venezia Giulia, Sicilia και Sardegna) γεωγραφικά, ιστορικά και πολιτισμικά πρόκειται για ετερογενείς περιοχές σε σχέση με άλλες περιφέρειες της Ιταλίας. Στο Bolzano, η μειοψηφία των Γερμανών και των Λαντίνων αντιπροσωπεύει περίπου το 26% και το επαρχιακό κόμμα που υποστηρίζει ο εκπρόσωπός τους, ο Sudtiroler Volkspartei, έχει συμμαχίσει με το Δημοκρατικό κόμμα.